

KURIKULUM

KURIKULUM

U nás zaváděn teprve po roce 1989.

- ✘ • Na západě – od 60. let (*Curriculum research and development*).
- ✘ • Význam pojmu ne zcela průhledný. Existuje mnoho definic. „Seznam vyučovacích předmětů a jejich časová dotace pro pravidelné vyučování na daném typu vzdělávací instituce“ (*Evropský pedagogický tezaurus*). „Kurikulum v užším vymezení znamená program výuky. Kurikulum v širším vymezení znamená veškeré učení, jež probíhá ve škole nebo v jiných institucích, a to jak plánované, tak neplánované učení“ (*Dictionary of Education*).

KONCEPCE KURIKULA

- ✘ •1) **struktura poznání** (tradiční členění předmětů, důraz na učivo jako soubor poznatků jednotlivých věd)
- ✘ •2) **rozvoj kognitivních procesů** (důraz na schopnost myslet než seznamy fakt)
- ✘ •3) **technologie vyučování** (v centru pozornosti – metoda vyučování)
- ✘ •4) **seberealizace dítěte** (důraz na prostor pro žáka, aby poznával svět vlastní činností)
- ✘ •5) **náprava společnosti** (vzdělávání = možnost řešit nějaký nešvar společnosti – sociální nerovnost, ekologickou krizi)

FORMY KURIKULA 1/2

- ✘ • **Formální kurikulum**
- ✘ • Komplexní projekt cílů, obsahu, prostředků a organizace vzdělávání, jeho realizace ve vzdělávacím procesu a předepsané způsoby kontroly a hodnocení výsledků (ŠVP)
- ✘ • **Neformální kurikulum**
- ✘ • Aktivity a zkušenosti vztahující se ke škole, mimořádní a mimoškolní akce organizované školou
- ✘ • **Základní kurikulum**
- ✘ • Dokument stanovující obecné požadavky státu na jehož základě mohou jednotlivé školy vytvářet svá školní kurikula přizpůsobená specifikům školy a regionu (RVP)

FORMY KURIKULA 2/2

Zamýšlené kurikulum

- × •Plánované
- × •Realizované kurikulum
- × •Probrané
- × •Skryté kurikulum
- × •Zkušenosti žáků v reálném životě školy, které nejsou postižitelné ve vzdělávacích programech
- × •Dosažené kurikulum
- × •Učivo osvojené žáky

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY

- ✘ Dokument, který stanovuje podmínky vzdělávání, tj. cíle, obsah, vzdělávací plán, metody.
- ✘ •Dříve pouze státem vydávaný a schvalovaný dokument, dnes i školní vzdělávací programy.
- ✘ **Vzdělávací programy**

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY PODLE ZÁKONA

561/2004

- × Státní úroveň**
- × NÁRODNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ (NPV)**
RVP PV
- × RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM (RVP)**

- × Školní úroveň**

- × ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY**

OD RVP G K ŠVP

- × Co obsahuje RVP G?**
- × • http://www.rvp.cz/soubor/RVP_G.pdf**
- × • Příklad ŠVP (Gymnázium Slovanské náměstí, Brno)**
- × • http://www.gymnaslo.cz/archiv/SVP/SVP_GBSn_4V2_kveten06_bezosnov.doc**
- × • Manuál tvorby ŠVP**
- × • http://www.rvp.cz/soubor/Manual_G.pdf**

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V RVP G

- ✘ Vybavit žáky klíčovými kompetencemi na úrovni, kterou předpokládá RVP G;
- ✘ •vybavit žáky širokým vzdělanostním základem na úrovni, kterou popisuje RVP G;
- ✘ •připravit žáky k celoživotnímu učení, profesnímu, občanskému i osobnímu uplatnění.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- ✘ Soubor požadavků na vzdělávání, zahrnující podstatné vědomosti, dovednosti, a schopnosti univerzálně použitelné v běžných pracovních a životních situacích;
- ✘ •jako cílová kategorie jsou kompetence podstatným východiskem pro stanovení vzdělávacího obsahu i podmínek vzdělávání v pedagogických dokumentech.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE NA GYMNÁZIÍCH

- ✘ Soubor vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a budoucí uplatnění v životě
- ✘ • patří k nim kompetence
- ✘ • k učení,
- ✘ • k řešení problémů,
- ✘ • komunikativní,
- ✘ • sociální a personální,
- ✘ • občanská,
- ✘ • k podnikavosti.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE NA GYMNÁZIÍCH

- ✘ Úroveň klíčových kompetencí v RVP G představuje žádoucí stav, ke kterému se mají všichni žáci na základě svých individuálních předpokladů postupně přibližovat.
- ✘ •Vzhledem k tomu, že schopnosti žáků a jejich osobní dispozice jsou velmi různé, by učitelé měli poměřovat dosaženou úroveň kompetencí osobním pokrokem každého žáka a jeho individuálními možnostmi.
- ✘ •Další rozvíjení klíčových kompetencí by se mělo stát u každého jedince celoživotním procesem

OBSAHEM VZDĚLÁVÁNÍ

- ✘ Ty výsledky lidského poznání, které odpovídají potřebám společnosti a možnostem a potřebám žáků.
- ✘ •Při vyučování obsah vzdělávání vystupuje jako **učivo** nebo jinými slovy **učební látka**.
- ✘ •Obsah vzdělávání se ve škole dělí na jednotlivé vyučovací předměty, jejichž základem jsou příslušné vědy.
- ✘ •Závisí na vyspělosti společnosti – rychlý rozvoj, velké množství informací, které by si měli žáci osvojovat – **nutná redukce**.
- ✘ •**Materiální a formální vzdělávání**
- ✘ •materiální – důraz na vědomosti,
- ✘ •formální – důraz na rozvoj osobnosti – snad dnešní české školství.

UČIVO

-
- ✘ Didakticky uspořádaný věcný obsah vzdělávání vyjádřený souborem požadavků na učení žáků a jeho výsledky v podobě úloh, které mají žáci zvládnout, v podobě vědomostí, dovedností, hodnot, postojů a vztahů, které si při tom mají osvojit.

DALŠÍ PŘÍKLAD RVP

- ✘ **RVP pro odborné vzdělávání**
- ✘ •Na tvorbě spolupracuje Výzkumný ústav pedagogický v Praze s Národním ústavem odborného vzdělávání
- ✘ •Složitě – 800 oborů, snaha snížit počet na cca 200 - 300 obecněji definovaných oborů
- ✘ •Postupně se vydávají RVP pro jednotlivé obory
- ✘ •**Př. řezník - uzenář**
- ✘ •<http://zpd.nuov.cz/RVP/H/RVP%202956H01%20Reznik%20uzenar.pdf>
- ✘ •Hotových je v 1. vlně 61 oborů, ve 2. vlně 82 oborů a ve 3. vlně 82 oborů.

× Děkuji za pozornost.